

การพัฒนาแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้าง
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี

The Model Development of Scout Activities Management with Participation
to enhance the desirable characteristics of learners,
Thetsaban Wat Pho School, Chonburi

ศุภวัฒน์ เทียมศรีรัชนีกร¹

Suppawat Theamsrirutchaneekorn

Article History

Received: June 4, 2021

Revised: November 7, 2021

Accepted: November 8, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาและพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พัฒนารูปแบบ ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และติดตามผลลัพธ์จากพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรีวิธีดำเนินการวิจัย ได้แก่ 1) การพัฒนารูปแบบ แบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) สอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ระยะที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ โดยสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนวิชาลูกเสือที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้กำกับกองลูกเสือในสถานศึกษา จำนวน 20 คน 2) การติดตามผลลัพธ์จากพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จากการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการจัดการกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน พบว่า นโยบายในการดำเนินการและแผนการจัดการกิจกรรมลูกเสือยังไม่ชัดเจน ครูผู้สอนวิชาลูกเสือไม่มีวุฒิทางลูกเสือและยังไม่ได้เข้ารับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ส่งผลให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการขอจัดตั้งกองลูกเสือ รวมทั้ง งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม และผู้บริหารสถานศึกษาควรสานสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อสามารถใช้ทรัพยากรในชุมชน เช่น แหล่ง

¹ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี

Director, Thetsaban Wat Pho School, Chonburi Province. E-mail: fonfakanong21@hotmail.com*Corresponding author

เรียนรู้ในชุมชน ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ พุทธธรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนยังขาดระเบียบวินัย เช่น มาโรงเรียนสาย ไม่เข้าแถวเคารพธงชาติ และมีพฤติกรรมก้าวร้าว ใช้วาจาไม่สุภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนให้ความเห็นว่า กิจกรรมลูกเสือสามารถช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ เพราะกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย มีความอดทน เสียสละและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีคุณธรรม จริยธรรมที่จะดำรงตนอย่างมีความสุขในสังคม

2. รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน (Input) ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อย 2) ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย และ 3) ด้านผลลัพธ์ (Output) ประกอบด้วย 1 องค์ประกอบย่อย

3. การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ที่พัฒนาขึ้น พบว่า โดยรวมทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลลัพธ์จากพุทธธรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ก่อนและหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า 4.1) พุทธธรรมการปฏิบัติตนอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอน ก่อนการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง และหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านมีวินัย ด้านมีจิตสาธารณะ และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน 4.2) พุทธธรรมการปฏิบัติตนอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง พบว่า ก่อนการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง และหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านมีวินัย ด้านรักความเป็นไทย และด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และ 4.3) พุทธธรรมการปฏิบัติตนอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของผู้เรียน พบว่า ก่อนการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง และหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ ผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านมีวินัย และด้านรักความเป็นไทย

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ การบริหารกิจกรรมลูกเสือแบบมีส่วนร่วม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

Abstract

The purposes of this research were; to study the problems of scouting activities in schools, to develop model, to validate the appropriateness of the model, and to monitor the students' desirable behavioral outcomes. The research procedure were; 1) To develop model was divided into three phases: the first phase was related to the research conceptual framework building, which consisted of document and research analysis, the second phase was related to the development of the model by employing a Delphi Technique to get results from opinions of seventeen experts, and the third phase was verifying the appropriateness of the model from opinions of twenty school administrators and scout teachers, 2) Follow-up on the outcomes of the students'

desirable behaviors from the assessment of learners' behavior before and after using the developed model by school administrators, basic education board, teachers, parents, and students. The statistical devices used for the data analysis were frequencies distribution, percentage, mean, standard deviation, median and interquartile rang. The result were as follows;

1. The problems of scouting activities in schools by interviews of school administrators and teachers: the implementation policy and plans for scouting activities are unclear, scout teachers don't get training in advanced curriculum for scoutmasters, as well as insufficient budget, materials and equipment for organizing activities and school administrators should build relationships with communities to be able to use resources in the community such as learning resources in the community in scouting activities. Desirable behavior of learners found that; students still lack discipline, for example, coming to school late, not lining up to respect the national flag and has aggressive behavior use offensive language. School administrators and teachers commented that scouting activities can help build students' desirable qualities because scouting activities are activities that train learners to have discipline, patience, sacrifice and service for the common good, morality and ethics in order to live happily in society.

2. The model of scout activities management with participation to enhance the desirable characteristics of learners, Thetsaban Wat Pho school, Chonburi comprised three components, which were; 1) Input aspect with 9 issues, 2) Process aspect with 2 issues, and 3) Output aspect with 1 issues.

3. The results of the model validation was that the models were possessed high quality in propriety and feasibility for application.

4. The results from the desirable behavior of learners as follows: 4.1) According to the opinion of school administrators, basic education board, and teachers; before using the developed model overall, the learners practiced or exhibited the behavior infrequently and after using the developed model overall, the learners practiced or exhibited frequent behaviors, learners have increased practice or behavior in all aspects, arrange average, self-discipline was found the highest, followed by public-mindedness, and dedication and commitment to work, 4.2) According to the opinion of parents; before using the developed model overall, the learners practiced or exhibited the behavior infrequently and after using the developed model overall, the learners practiced or exhibited frequent behaviors, learners have increased practice or behavior in all aspects, arrange average, self-discipline was found the highest, followed by cherishing thai-ness, and love of nation, religion and king, 4.3) According to the opinion of student; before using the developed model overall, the learners practiced or exhibited the behavior infrequently and after using the developed model overall, the learners practiced or exhibited consistent behavior, learners have increased practice or behavior in all aspects, arrange average, public-mindedness was found the highest, followed by self-discipline, and cherishing thai-ness.

Keywords: The Model Development, Scout Activities Management with Participation, Learner's Desired Characteristic

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง ดังพระบรมราโชวาทที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัลเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2524 ความตอนหนึ่งว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีความมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด” (คมชัดลึก, 2562) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4) กิจกรรมลูกเสือเป็นหนึ่งในกิจกรรมนักเรียน ที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน และการช่วยเหลือแบ่งปันกัน สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของชาติที่มีนโยบายในการสร้างค่านิยมของคนไทย 12 ประการ ซึ่งเป็นค่านิยมที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 8 ประการ กิจกรรมลูกเสือจึงเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนไทยเป็นอย่างดี เพราะกิจกรรมลูกเสือนำมาซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติว่า เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบและช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทาง ดังต่อไปนี้ 1) ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง 2) ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 3) ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ 4) ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม 5) ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี

วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ (พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551, 2551, 4 มีนาคม, หน้า 93) อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือยังเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางในการช่วยแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้

สถานศึกษาซึ่งเป็นสถาบันหลักที่มีภารกิจในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (หอสมุดคุรุสภา, 2562) ซึ่งกำหนดความมุ่งหมายและหลักการตาม มาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือ สภาพปัญหา ความจำเป็นในการจัดการศึกษาและการสร้างเยาวชนไทยให้มีคุณภาพ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความตระหนักและเห็นความสำคัญกับการวางรากฐานทางการศึกษา ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน และจากสภาพปัญหาปัจจุบันของโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ พบว่า ครูบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ขาดความรู้ ความชำนาญในการจัดกิจกรรมลูกเสือ จัดกิจกรรมไม่ตรงกับหลักสูตร และแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือตามที่โรงเรียนกำหนด รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนลูกเสือในโรงเรียนมีแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือไม่ชัดเจนทำให้ไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนลูกเสือให้ครบทุกขั้นตอนได้ นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดระเบียบวินัย มาโรงเรียนสาย ขาดเรียน และขาดจิตสาธารณะ รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปัจจุบัน มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือเป็นอย่างมาก ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ หากสถานศึกษาไม่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ จะทำให้นักเรียนขาดความต่อเนื่องในการเสริมสร้างระเบียบวินัยในตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน เพื่อเป็นการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสืออย่างต่อเนื่อง เพราะกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกใน

การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ และเป็นกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้เพื่อให้ได้กระบวนการและวิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือในแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการพัฒนาคุณภาพงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของครู ให้เป็นผู้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีความรัก ความเมตตาและช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นเยาวชนที่ดีของชาติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาและพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี
4. เพื่อติดตามผลลัพธ์จากพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี

นิยามศัพท์

การพัฒนา หมายถึง การจัดเตรียม เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง ด้วยความมุ่งมั่นในการบริหารหรือพัฒนาสถานศึกษา

รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินการอย่างกระชับ เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจได้อย่างชัดเจนและเป็นแนวทางปฏิบัติ

โดยผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบ

รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หมายถึง โครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี โดยมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยเกื้อหนุน หมายถึง ทรัพยากรทางการบริหารที่เป็นส่วนสำคัญในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนวิชาลูกเสือ ผู้เรียน นโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ผู้ปกครอง และชุมชน 2) กระบวนการ หมายถึง ลำดับขั้นตอนและวิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ได้แก่ กระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา และวิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา 3) ผลผลิต หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการจัดกิจกรรมและวิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มขึ้น

การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง เทคนิค วิธีการบริหารจัดการที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ศึกษาคัดเลือก เพื่อนำมาออกแบบดำเนินการเชิงปฏิบัติในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก ความสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ 8 ประการ คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง องค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการด้วยตนเองได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด บุคคลที่ได้รับการคัดเลือก

เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ชุมชน สังคมและประเทศ

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนและได้รับมอบหมายเพิ่มเติมจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี

ครูผู้สอนวิชาลูกเสือ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนวิชาลูกเสือ และได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และผู้กำกับกองลูกเสือ ในสถานศึกษา

ผู้ตรวจการลูกเสือ หมายถึง ผู้มีหน้าที่ตรวจตราและแนะนำเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือและช่วยเหลือในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ลูกเสือและลูกเสือ

ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนวิชาลูกเสือในสถานศึกษาและปรับปรุงกลุ่มลูกเสือในสถานศึกษาให้เป็นกลุ่มลูกเสือที่สมบูรณ์

ผู้กำกับกองลูกเสือ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนวิชาลูกเสือในสถานศึกษา บังคับบัญชา ฝึกอบรม ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และรับผิดชอบกิจกรรมของกองลูกเสือในสถานศึกษา

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี

นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย 1) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือแบบมีส่วนร่วม โดยศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และหลักการ ตามทฤษฎีการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรของ kaufman and Zahn (1993 อ้างถึงใน อุดม ชูสิวรรณ, 2559, หน้า 35) ทฤษฎีระบบของ Lunenburg and Ornstein (2008 อ้างถึงใน ธนนท์ วีรธนนท์, 2559, หน้า 43-45) และการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการ

ศึกษา (องค์การมหาชน) (2561) ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ได้องค์ประกอบ 3 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน (Input) 2) ด้านกระบวนการ (Process) และ 3) ด้านผลผลิต (Output) 2)คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 7) ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ประชากร ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ 1) การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาและพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี จากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี จำนวน 20 คน การศึกษาองค์ประกอบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรีผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลในการวิจัย จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับเชี่ยวชาญหรือเชี่ยวชาญพิเศษ จำนวน 5 คน และผู้ตรวจการลูกเสือ ประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ จำนวน 5 คน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบ โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 7 คน 2) บุคลากรทางการลูกเสือที่ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการลูกเสือ มีประสบการณ์ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 7 คน และ 3) ครูผู้สอนวิชาลูกเสือที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือผู้กำกับกลุ่มลูกเสือในสถานศึกษา มีประสบการณ์ในการสอนวิชาลูกเสือในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คนระยะที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนวิชาลูกเสือที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้กำกับกองลูกเสือในสถานศึกษา จำนวน 20 คน2) การติดตามผลลัพธ์จากพฤติกรรมอันพึงประสงค์

ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ก่อนและหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ประชากรได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ครูผู้สอน จำนวน 18 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 148 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 108 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 148 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 108 คน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี

วิธีการศึกษา

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ ได้องค์ประกอบ 3 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน (Input) 2) ด้านกระบวนการ (Process) และ 3) ด้านผลผลิต (Output) ผลการศึกษาศาพปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ สรุปได้ว่า นโยบายในการดำเนินการและแผน การจัดกิจกรรมลูกเสือยังไม่ชัดเจน ครูผู้สอนวิชาลูกเสือไม่มีวุฒิทางลูกเสือและยังไม่ได้เข้ารับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ส่งผลให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการขอจัดตั้งกองลูกเสือ รวมทั้งงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม และผู้บริหารสถานศึกษาควรสานสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อสามารถใช้ทรัพยากรในชุมชน เช่น แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ผลการศึกษาพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนยังขาดระเบียบวินัย เช่น มาโรงเรียนสาย ไม่เข้าแถวเคารพธงชาติ และมีพฤติกรรมก้าวร้าว ใช้งานไม่สุภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนให้ความเห็นว่ากิจกรรมลูกเสือสามารถช่วยเสริม

สร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ เพราะกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย มีความอดทน เสียสละและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีคุณธรรม จริยธรรมที่จะดำรงตนอย่างมีความสุขในสังคม และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมพบว่า ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านปัจจัยเกื้อหนุน (Input) องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process) และองค์ประกอบด้านผลผลิต (Output) ดังนี้ 1) องค์ประกอบด้านปัจจัยเกื้อหนุน (Input) ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนวิชาลูกเสือ ผู้เรียน นโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ผู้ปกครองและชุมชน 2) องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ และวิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือ และองค์ประกอบด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย 1 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 8 ประการ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยตามเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 2 และรอบที่ 3 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่ามัธยฐาน 5.00 ทุกข้อ) และมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าต่ำกว่า 1.50 ทุกข้อ) โดยในรอบที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบเดิม

ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบพบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนวิชาลูกเสือที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้กำกับกองลูกเสือในสถานศึกษา โดยรวมทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลลัพธ์จากพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ที่พัฒนาขึ้น โดยประเมินจากพฤติกรรมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบพบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติตนอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอน ก่อนการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง และหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ก่อนการใช้รูปแบบ ทุกด้านมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง ยกเว้น ด้านมีวินัย และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง และหลังการใช้รูปแบบ ทุกด้าน มีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ยกเว้น ด้านมีวินัย ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน และด้านมีจิตสาธารณะ มีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ สรุปได้ว่า หลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่า ผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านมีวินัย ด้านมีจิตสาธารณะ และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ตามลำดับ

ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตนอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ก่อนการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง และหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ก่อนการใช้รูปแบบ ทุกด้านมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง และหลังการใช้รูปแบบ ทุกด้านมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ยกเว้น ด้านมีวินัย มีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ สรุปได้ว่า หลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า ผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านมีวินัย ด้านรักความเป็นไทย และด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตามลำดับ

ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตนอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ก่อนการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง และหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า โดยรวมผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ก่อนการใช้รูปแบบ ทุกด้านมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง และหลังการใช้รูปแบบ ทุกด้านมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ยกเว้น ด้านมีวินัย และด้านมีจิตสาธารณะ มีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสม่ำเสมอ สรุปได้ว่า หลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่า มีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านมีวินัย และด้านรักความเป็นไทย ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านปัจจัยเกื้อหนุน (Input) องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process) และองค์ประกอบด้านผลผลิต (Output) ดังนั้น การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญทั้ง 3 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรของ kaufman and Zahn (1993 อ้างถึงใน อุดม ชูสิวรรณ, 2559, หน้า 35) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน (Input) 2) ด้านกระบวนการ (Process) 3) ด้านผลผลิต (Product) 4) ผลผลิตด้านหลักประกัน (Output) และ 5) ด้านผลลัพธ์ (Outcome) สอดคล้องกับทฤษฎีระบบของ Lunenburg and Ornstein (2008 อ้างถึงใน ธนัท วีรธนนท์, 2559, หน้า 43-45) ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Inputs) 2) กระบวนการแปรรูป (Transformation process)

3) ผลผลิต (Outputs) 4) สภาพแวดล้อม (Environment) และ 5) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) และสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2561) ครอบคลุมปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการ (Process) และ 3) ผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output/ Outcome)

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ทั้ง 3 องค์ประกอบ เป็นองค์ประกอบที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกัน สามารถอธิบายได้ดังนี้ 2.1) องค์ประกอบด้านปัจจัยเกื้อหนุน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ดังนั้น การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนนั้น ต้องครอบคลุมปัจจัยเกื้อหนุน ซึ่งประกอบด้วย 9 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนวิชาลูกเสือ ผู้เรียน นโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ผู้ปกครอง และชุมชน สอดคล้องกับการวิเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 17 คน พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และจัดโครงสร้างการจัดกิจกรรมลูกเสือให้ชัดเจน ชัดเจนและสร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครู มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่สอดคล้องกับผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบัน สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง และชุมชน เผยแพร่ผลงานลูกเสือที่ประสบความสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล สร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ในสถานศึกษาตามความเหมาะสม และให้ความเห็นชอบและมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ 3) ครูผู้สอนวิชาลูกเสือ มีบทบาทหน้าที่ในการศึกษาวัสดุประสงค์ หลักการ ขอบข่าย การประเมินผลและแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือให้บรรลุตามความมุ่งหมายของสถานศึกษา ออกแบบกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้เรียน โดยให้สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างอิสระ พร้อมอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ประเมินผลผู้เรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือตามเกณฑ์ ที่กำหนด และรายงานผลการดำเนินกิจกรรมให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ และนำผลมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไข 4) ผู้เรียน มีบทบาทหน้าที่ในการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือตามทักษะการเรียนรู้ และแสดงความสามารถระหว่างบุคคลเพื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้สอน 5) นโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีการดำเนินงาน ได้แก่ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม และนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างเป็นรูปธรรม 6) งบประมาณ ได้แก่ ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมลูกเสือจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเพียงพอ และการดำเนินกิจกรรมลูกเสือได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือจังหวัด โรงเรียนเอกชนจากเครือข่ายความร่วมมือ 7) วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ได้แก่ สถานศึกษามีอุปกรณ์เพียงพอในการจัดกิจกรรมลูกเสือ และหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษาให้การสนับสนุนอุปกรณ์การจัดกิจกรรมลูกเสือ 8) ผู้ปกครอง มีบทบาทหน้าที่ในการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของผู้เรียน และร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ และ 9) ชุมชน ร่วมมือประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมลูกเสือ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับ จำเนียร แสงเสนา และวิทยา จันทรศิลา (2561) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ควรประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู หลักสูตรและ

การจัดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้/ สื่อ และสภาพแวดล้อม สภาพ และแนวทางการบริหารของสถานศึกษา จำเป็นต้องมีนโยบาย และแผนการดำเนินงานโดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และภาระงานด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ชัดเจน มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้บริหาร ครูมีความมุ่งมั่น ทุ่มเทในการปฏิบัติงาน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน 2.2) องค์ประกอบด้านกระบวนการ ประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ 2 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการ บริหารกิจกรรมลูกเสือ และวิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือ ดังนั้น การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนนั้น จำเป็น ต้องมีกระบวนการในการบริหารที่ครอบคลุม 2 กระบวนการ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ 17 คน พบว่า 1) กระบวนการบริหารกิจกรรมลูก เสือ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์และ แนวปฏิบัติที่ชัดเจน การกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะ สม ยึดหลักการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรภาครัฐและเอกชน การระบุผู้รับผิดชอบแผน งานและโครงการ และการวัด ประเมินผลการจัดกิจกรรม และนำ ผลการจัดกิจกรรมมาปรับปรุงพัฒนา 2) วิธีการจัดกิจกรรมลูกเสือ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 2.1) หลักการ ประกอบด้วย ส่ง เสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็ม ตามศักยภาพ ความมีระเบียบวินัย การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมี ความสุข การรู้จักแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ และการมีเหตุผล การ ช่วยเหลือแบ่งปันและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น และมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดมั่นกตัญญู 2.2) วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย เพื่อปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้เรียนในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ ต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความ สุข เพื่อพัฒนาทักษะให้ผู้เรียนรู้จักแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ และ การมีเหตุผล เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2.3) วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย จัดกิจกรรมแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับความสามารถและ ความสนใจของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุก

ขั้นตอน และเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน และ 2.4) การประเมินผล ประกอบด้วย เวลาเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และผล งาน/ ชิ้นงาน และคุณลักษณะของผู้เรียน สอดคล้องกับ จำเนียร แสงเสนา และวิทยา จันทร์ศิลา (2561) ได้ศึกษารูปแบบการ บริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการ ศึกษาพบว่า ด้านกระบวนการ ควรประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การลงมือปฏิบัติ การควบคุม และการประเมินผล 2.3) องค์ประกอบด้านผลผลิต เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาล วัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ซึ่งประกอบด้วย 1 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่าง พอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้ เกิดกับผู้เรียน ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธ ศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การ ใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกใน ความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก สอดคล้องกับ วัฒนา อุปพงษ์ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้ เรียนเพื่อการส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลผลิต ประกอบไป ด้วย ความสามารถพิเศษหรือทักษะที่เกิดขึ้นตามทฤษฎีพหุปัญญา ได้แก่ ความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้องกับภาษา ความสามารถพิเศษ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ และความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้องกับบุคคล และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน คือ นักเรียนได้รับการ พัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม นักเรียน ได้รับการปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ นักเรียนรู้จัก และเข้าใจตนเอง นักเรียนมีจิตสำนึกเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่ง แวดล้อม และนักเรียนปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อ

สังคม ประเทศชาติ ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

3. การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ผู้สอนวิชาลูกเสือที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้กำกับกองลูกเสือใน สถานศึกษา โดยรวมทุกองค์ประกอบ ได้แก่ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถาน ศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หากมีการศึกษาสภาพปัญหา ในการดำเนินงานร่วมกัน มีการวางแผน และกำหนดบทบาทหน้าที่ ของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหัวใจหลักของการบริหารกิจกรรม ลูกเสือ คือ การร่วมกันกำหนดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียน รู้ และสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และจัดประสบการณ์ให้ผู้ เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงสอดคล้องกับ สำเนียง ไวยรัตน์ (2558) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมเพื่อส่ง เสริมคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยในความถูกต้อง ความ เป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

4. ผลลัพธ์จากพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หลัง การใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถาน ศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอน พบว่า ผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน เรียง ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านวินัย ด้านมีจิตสาธารณะ และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ตามความคิด เห็นของผู้ปกครอง พบว่า ผู้เรียนมีการปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม เพิ่มมากขึ้นทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ แรก ได้แก่ ด้านวินัย ด้านรักความเป็นไทย และด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และตามความคิดเห็นของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีการปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านมี วินัย และด้านรักความเป็นไทย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก รูปแบบการ

บริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน เพราะการกำหนด กิจกรรมลูกเสือโดยคำนึงถึงความต้องการ และความสนใจของผู้ เรียน เป็นการดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความสุขในการ เข้าร่วมกิจกรรม อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียน มีระเบียบวินัย มีความอดทน และเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วน รวม หลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้เรียนจึงมีการปฏิบัติหรือแสดง พฤติกรรมสม่ำเสมอเพิ่มมากขึ้นทุกด้าน สอดคล้องกับ หทัยภัทร จินสุทธิ์ (2562) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่ง เสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี ผลการ ศึกษาพบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้โดย ภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อค้นพบจากงานวิจัยไป ประยุกต์ใช้เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านการบริหารงานของ สถานศึกษา ตามแนวทางดังนี้

1. ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยเกื้อหนุน และกระบวนการ บริหารกิจกรรม ส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างจริงจังกับผู้เรียนเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. ควรสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมใน การพัฒนากิจกรรมและใช้แหล่งเรียนรู้ของชุมชนในการจัดกิจกรรม
3. ควรกำกับติดตาม ผลการดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อ นำมาแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. ควรเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมที่สามารถพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ ทราบ และนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงหรือประยุกต์ใช้กับสถานศึกษา ของตน
5. ควรต่อยอดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการ เข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- รัชกาลที่ 9 กับการศึกษาไทย. (2562). (2562, 22 มิถุนายน). www.komchadluek.net/news/royal/402536.
- จำเนียร แสงเสนา และ วิทยา จันทร์ศิลา. (2561). รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 20(3), 12-22.
- ธนัท วีรธนนท์. (2559). *การพัฒนาระบบองค์การเพื่อควมมีประสิทธิภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสยาม.
- พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551. (2564, 4 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 42. หน้า 93.
- วัฒนา อุปพงษ์. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2561). *การประเมินคุณภาพภายนอกแนวใหม่ รอบ 4 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (2564, 9 เมษายน). www.onesqa.or.th.
- สำเนียง ไวยรัตน์. (2558). *รูปแบบการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอิสเทิร์นเอเชีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 5(2), 131-145.
- หทัยภัทร จินสุทธิ์. (2562). *รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- หอสมุดคุรุสภา. (2562). *พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษา*. (2564, 11 สิงหาคม). www.site.ksp.or.th
- อุดม ชูลีวรรณ. (2559). *รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.